

Zaburzenia używania alkoholu – nowa strategia terapeutyczna

Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu to jedne z głównych przyczyn śmiertelności na świecie, przyczyniające się do blisko 3 milionów zgonów rocznie. Jest to przewlekła, złożona, nawracająca choroba charakteryzująca się postępującą eskalacją od umiarkowanego do nadmiernego spożycia alkoholu, z towarzyszącymi zaburzeniami poznawczymi oraz wykluczeniem społecznym i zawodowym. W przebiegu choroby kluczowe są kompulsywne zachowania związane ze spożywaniem alkoholu, które pojawiają się przed piciem i są niezależne od doraźnych odurzających skutków spożycia. Osoby uzależnione mogą utrzymywać się miesiącami, a nawet latami w kompulsywnym poszukiwaniu alkoholu i pozostawać podatne na nawrót choroby nawet po długich okresach abstynencji.

Czy uzależnienie od alkoholu można leczyć?

Niestety współczesna farmakoterapia obejmuje tylko niektóre aspekty uzależnienia, a najlepsze efekty przynosi w połączeniu z odpowiednią psychoterapią. Brak niezawodnego leku powoduje, że naukowcy wciąż szukają i testują nowe substancje. Autorzy publikacji już wcześniej wykazali związek między kompulsywnym poszukiwaniem i spożywaniem alkoholu a funkcjonowaniem receptora μ -opiodowego, i to właśnie on stał się dla nich potencjalnym celem terapeutycznym.

Kompulsywność a uzależnienie

Wykorzystując zaawansowane techniki behawioralne Chiara Giuliano wraz ze współpracownikami wykazała, że wśród szczurów szczepu preferującego alkohol występują trzy fenotypy: niekompulsywny, pośredni oraz kompulsywny. To właśnie w tej ostatniej grupie zachowania poszukiwawcze zostały zmniejszone przez podawanie selektywnego antagonisty receptora μ -opiodowego zwłaszcza u szczurów zaklasyfikowanych jako kompulsywne.

Uzyskane wyniki świadczą o tym, że tylko część z podatnych na uzależnienia osobników rozwija kompulsywne zachowania poszukiwawcze. Autorzy udowodnili, że skłonność do picia i preferowania alkoholu nie jest równoznaczna ze skłonnością do kompulsywnego poszukiwania go. Ponadto wykazano, że wysokie spożycie alkoholu niekoniecznie prowadzi do rozwoju zachowań związanych z jego poszukiwaniem lub do kompulsywnego picia. **Zastosowanie antagonisty receptora μ -opiodowego w celu ograniczenia poszukiwania alkoholu zapoczątkowuje kolejną ścieżkę w rozwoju farmakoterapii uzależnienia od alkoholu i daje nadzieję na nowe metody leczenia.**

Źródło: Giuliano C, Peña-Oliver Y, Goodlett CR, Cardinal RN, Robbins TW, Bullmore ET, Belin D, Everitt BJ. *Evidence for a Long-Lasting Compulsive Alcohol Seeking Phenotype in Rats.* Neuropsychopharmacology. 2018 Mar;43(4):728-738. doi: 10.1038/npp.2017.105

Autor tekstu i grafiki: Agata Cieślik –
Pracownia Neurobiologii Emocji i Procesów Poznawczych, Zakład Farmakologii

Oprawa graficzna: Bernadeta Pietrzak, Agnieszka Wnuk -
Pracownia Neurofarmakologii i Epigenetyki, Zakład Farmakologii

Grafika: Agata Cieślik